

וויס, ישראלי או ישראלי-לשעבר, שמי קומו אינו נפקד אף פעם אחת בכינוסים מסוג זה.

אותם מאות אנשים

שה לאמור את מיספרם המריר ייק של התומכים במטרות הבכיר סיוח של תנועות-מחאה אלה — התנגדות לכיבוש, משאזמתן עם אשף ותמיכה בהקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת-ישראל — אך הפגנות הרכות אפשר למצוא תמיד את אותם מאות האנשים.

בניגוד לתנועת שלום-לעמנו, שלא בלטה — כלשון המעטה — בפעוריותה מאז תנועות-המחאה אלה, והתנגדות המדינה שלה מגיעה עד לתוכנית-א' לזן, נחשבות שאר קבוצות-המחאה כריקוליות במחשבתן ובמטרתן, אך קשה לומר שפעילותן הצליחה להזיז הרים או לשנות באופן מהותי את דעת-הקהל בישראל.

אין ספק שכלל שנמשכת ההתקוממות שותפים הכבושים ומתקיים רג' שות הציבור הישראלי ומתמעט מיספרם של המוכנים להקדיש מזמנם לפעילות-מחאה, גם אם עיקרה של זו מתמצה בהפגנות בלבד.

יתכן שאילו היו כל התנועות מעלמות מחילוקי-הדעות ביניהן, הגר' אים לצופה מן הצד כשוליים, ומתאחדות לגוף משותף אחד, בעל פעילות רצופה ומאסיבית, היו יוצרות כוח אמיתי שהיה מסוגל, אולי, להשפיע, ולוא במעט, על דעת-הקהל הישראלי. הרי בר נראה חשוב יותר עכשיו, רווקא בגלל ההתקוממות בשטחים הכבושים, ובגלל מערכת-הבחירות ההולכת וצורת תאוצה לקראת חרשים נובמבר.

יתכן שנוסף על המריכות בין שני הגושים הגדולים — ה"ח"ש והרשימה המתקרמת לשלום — נובעת הבעיה גם מהצורך של הפעילים המרכזיים באירגונים השונים להרגיש את חשיבותם ועצמאותם. רבים מאלה שהקימו במהלך חורף האינתיפאדה אירגונים חרשים נימקו את אי-הצטרפותם לאירגונים הקיימים בכך שאינם רוצים לה"יות מוהים", בכך שהם מעוניינים למי שוך אליהם אנשים מתוך הקונסנוס, שעד כה סירבו להזדהות עם גופים הנחשבים כרדיקאליים, שמאלניים-קיצוניים ושוליים.

כל אחד ממקמי האירגונים החדש הים האלה חלם על תנועה המובנת שתסחוף את ע"י-ישראל כולה. כל אחד ממקמי התנועות ראה בדימויו את הפגנת ה-400 אלה, שאירגנה תנועת שלום לעמנו אחרי הטבח בצבר ובשאתליה; כל אחד ממקמי הקבוצות האלה רצה לומר דברים יותר פופרי לרבים לציבור הרחב מעמיתיו.

כל אחד מאלה חש צורך עמוק לפי עול, לנוכח האירועים בשטחים הכבויים ולהיות מנהיג של המונים. אך לא אחת מהן התנועות האלה הצליחה לסחוף מאחיה את המוני-העם, אף אחת מן התנועות האלה לא הצליחה לארגן הפגנה שבה היו יותר מאלפים מעטים, במקרה הטוב.

בינתיים עסקים לעיתים חלק מהפעילים בתנועות-המחאה יותר במריכות ובחילוקי-הדעות ביניהם לבין עצמם, מאשר בקידום המטרה המשותפת לכו"ל, שהיא כיום הכיבוש וקידום המשא ומתן לשלום עם הפלסטינים.

צופה מהצד יכול היה רק לגחך מהשתתפות המונית כל-כך של ציצי התנועות בכינוס האו"ם בונבה, בשעה שהשותפים הכבושים בוועים באש ההתקוממות. זה הוציא את הכינוס מן הפרופורציה הראויה. רבים, שהיו שקר עים ברוני הסדרות השונות, לא עסקו בהשמצה הדדית במינון, לא הבינו שלמסקנות הסדרות והדימויים בוועידת האו"ם פחות השפעה מאשר למה שמתרחש בכל עיריית-פיתוח או אחרת-שמילואים בישראל.

אין ספק שאילו היו כל הקבוצות מתאחדות, יכלו להקים מסדרות מרי כויים, לארגן פעילות מיקצוענית שתוכננת, שיתנהל עשייה להשפיע על דעת-הקהל בישראל.

משותף, והוצמדו לרירת-הגג. התובעת מרגישה כי עמדה על ניסוח סעיף כללית המעליף כפי שזוא, כדי למנוע את אי-הודאות כאשר לגודלה ולמיקומה של המעליף.

השופטת טוענת כי משולם אמר לה שהמעליף תהיה קטנה, התובעת רה מעט מליפסות השכנים. התובעת טר ענת כי נמנעה מלהצטרף למתנגדים, הן לנוכח יחסי השכנות הטובה ששררו אה בינה ובין הנתבעים, והן בשל רתי-ענה המובנת, כשופטת, לנקוט עמדה לפני הרשויות בסיכסוך-שכנים.

השופטת טוענת כי בדיועבד, כאשר שיחורה לעצמה את מהלך האירועים, ברור לה כי הספר ומישפחתו לא נהגו איתה בתום-לב מלכתחילה. הם הבטיחו לה שהמעליף תהיה קטנה מאוד, ולא תתווה הפרעה: "ובד בכך הדיועו לה כי כוונתם להתקין את המעליף כך שמי קום עצירתה הסופית יהיה בתוך-המגר' רגות בין הקומה של רירת התובעת ובין הגג, וכי הם, הנתבעים, יתנו לה וכות" שימוש במעליף, חינם אין כסף".

לדברי השופטת, כאשר הסירו הר' יירים האחרים את התנגדותם למעליף, ומישולם ראה כי ררכו לבלבל היתר-בנייה סולוה, הודיע לה לראשונה שהוא דורש ממנה סכום של 20 אלף ש"ח כתנאי למתן שימוש במעליף. התובעת טוענת כי חזרתם של הנתבעים מההבטחה, שהם בעצמם יזמוה, הרליקה נורה ארומה בליבה, והיא ה"חילה לחשוד כאשר לאמינות יתר מצגי הנתבעים, ובכלל זה המימרים הפיסיים של הפיר המתוכנן ומידת הריגותו.

השופטת מספרת כי תכיננה וערכה שיפוז מקיף בדירתה מיד לאחר קניי תה, והשקיעה בכך מאמצים וכספים רבים, ובעזרת ארכיטקט השתרלה למ-צות את המירב מכיווני האוויר והאור שבדירה. על כן היא חוששת כי פיר המעליף המתוכנן יפגע באור ובאוויר הנכנס מהחלון הדרומי של דירתה, ויס' תיר לה את גוף העצים מהרחוב.

צמרות

עצים וירק

השופטת מוסיפה אר, שלפניה נשמע המישפט, ערכה לפני חוד-שיים ביקור בדירתה של השופטת, כדי לראות כמו עיניה כמה מרובר. היא ראתה כי כל חזית החלון של השופטת מוקפת לחלונות-זכוכית הפונים לים. הדירה מלאה אור ואוויר, ויש בה גם מזג. כאשר עומרים מול החלון הר' רומי, מרבית המראה הוא מירפסת השכנים. כשמסתכלים ליד הפינה הצד פוגיית-מזרחית לעבר החלון, רואים את צמרות העצים והירק שברחוב, כתבה השופטת ארד ממראה עיניה כשעת הביקור.

כל החלונות מאוד דומיננטיים בח' דר, התרשמה השופטת ארד, כאשר הצילון של החלון הדרומי מוגף, כמות האור פוחתת במידה משמעותית. אבל: החלון הדרומי הוא חלון אחד מבין שישה לחלונות שבחדר + שני שליש של הקיר המערבי, המהווים חלון נוסף. מיד לאחר יוס'הכיפורים יתחיל המישפט, ואז תעלה השופטת בדעיות על דוכן-העדים ותיחקר כאשר לתצ' הירה ולגירסתה. זהו מיקרה די נדיר במישפט הישראלי.

משולם פנה לענוסם הוה וביקש להיברק בגללי-שקר כאשר לגירסתו. הוא גם רצה שהשופטת בדעיות תיברק במכונת-האמת. מאחר שהעניין נמצא כבר לפני בתי-מישפט, הרי כל בדיקה כזו ופירסום תוצאותיה הן בגדר סוכ' יודיעה, ועל כן לא בוצעה הבדיקה.

מאז התביעה, הירדרד מבדיחותים בכניין במהירות. שידים שבוו לתלות בדירת-הגג, ומשולם החליף מנעולים ולא מסר את המפתחות החודשים לר' יירים. הוגשו תלונות למיטסרה מצד משולם נגד השופטת ומצד השופטת נגד משולם.

בכניין יש כיום אווירה קודרת של מריכות וקינאת-שכנים. נראה כי צדקה השופטת כאשר ייעצה למשולם, בתחילת הדרך, שאין זה טוב לערב עסקים בחיט-שכנות.

במדינה

ההבטחות, שהוא בכלל דמות עלובה ובלעגת. אנשי המערך והליכוד, התי-חייה ור"ץ שירתו את הסיסמות האלה, עד שלכשו ממדים של שטיפת-מוח. במקלה איררה זו ובלעו הקולות המעטים, שהוכיחו את ההיפך. אבל האמת לא היתה חשוכה. חשוכה ההיש' פעה על דעת-הקהל.

איבי לא נעצר עם ניצח במאמץ וה. אך למרות זאת, דעת-הקהל משתנה בהר' רגה ולאמה, מתחת לפני השטח. בלי דראמה. כמו במקרים קוד-מים, השתרלה הממשלה שלא להפוך את איבי נתן לגיבור, על-ידי הענקת דראמה להפרת-החוק.

איבי לא נעצר עם ניצחו לארץ, ולא צפוי לו מישפט דרמטי. בנמלה-ה' עופה המתינו לו רק כמה מפגנים וכמה אינטרסנטים פוליטיים. קציני-מיטסרה בדימוס מסר לו הזמנה לחקירה. התי-קירה עצמה, למחרת היום, היתה קצרה, כאילו כדי לצאת ידי חובה. אחר-כך צפוי לאיבי מישפט בבית-מישפט נ"י בצורת עבודת-חוק. ועונש קטן זה יצמצם את הנוק. אך רק לזמרימה.

חוק

הכנסות-המדינה לא הועילה

הרס להב חיפשה פירצה בחוק אבל לא מצאה

אילנה אלון

הרס להב הניחה את אצבעה על שפתייה, ולא פצתה את פיה. היא הגישה לשופטים את תעודת-הזהות שלה, והם



ילון, סקסיפטי, חזותית

עדה להב יד נפחו

קראו בה כי הצעירה, שעלתה על רוכן-העדים, נישאה לנאשם אסף אריב, במהלך מעצרו. התרגיל הזה הצליח. אשה אינה יכולה להעיד נגד בעלה, ועל כן ביקש התובע את הפרדת הרוי. מישפטו של אסף אריב נדחה בינתיים, ואילו מישפי-טם של חבריו — יעקב בן-אפרת, רוני בן-אפרת ומיכל שורץ — נמשך כי-סידרו. השופטים ביקשו מהרס להבשיך בעדותה נגד שלושת חבריה לדרך התי-צוץ. היה ברור כי הצעירה, שמשום-מה מסרה עדות נגד חבריה במיטסרה, אי-

נה רוצה לחזור על כך, ותסרב בכל תור-קף להפיל את חבריה בבית-המישפט. אלא שנגרה עמד תיקון-חוק סורי-הדין הפלילי — סעיף 10א המפורסם. סעיף זה נחקק לפני 10 שנים כדי להתגבר על מכת העדים המתחרטים, שהפילו נאשמים במישפט, אבל חששו לחזור על עדותם זו לפני בתי-המישפט. חלל ריק זה בחוק גרם לכך שנאשמים רבים יצאו זכאים בגלל פחדם של העדים לצהיר נגדם בבית-המישפט (ראה יומן 'אישי').

עזרה לדרך. מאז נחקק סעיף 10א, ניסו עדים רבים להתחכם לו ולהתחמק מבעד לפירצותיו. הראשון והמפורסם ביותר שעשה זאת היה אבנר מעורר, עד עיקרי במישפט "הרצח הכפול". מעורר הוא אחיינו של רחמים (גומ' רי') אהרוני, אחד מהנאשמים ברצח.

בתחילת הפרשה ניהל אמנם מעורר משא ומתן עם הפרקליטות, כדי להפוך לעד-מדינה, אבל זה נכשל והוא נאשם ונידון לשלוש שנות-מאסר. כאשר הגיע המועד למסור את עדותו לפני בית-המישפט נגד רודו, אהרוני, ונגד טוביה אושרי, ניסה מעורר לחמוק דרך פירצות סעיף 10א. הוא עלה על דוכן העדים, מסר את שמו ומיקצועו, ואמר כי גומרי הוא רודו. על כל שאלה נוספת השוב לתובע: "אינני יכול להשיב". הוא גם ניצל את דוכן-העדים כדי לתקוף בזעף את הפרקליטות ואת התיקשות, שעשו לו עוול, כדבריו.

אלא בבית-המישפט לא קיבל את ההתמקמות. הוא קרא למעשהו. תרגיל מתוחכם, אך ראה בעדותו עדות מתחמקת, ואיפשר את הכנסת עדותו במיטסרה כראייה כשרה במישפט.

מאז היו עדים רבים שניסו לחמוק דרך פירצות הסעיף, ולהציל נאשמים שהיו יקרים לליבם או שחששו מפניהם. התברר כי לסעיף יש רק שתי פירצות. האחת, שאותה ניסה מעורר: להיות עד-ולא-עד. כלומר לא להעיד בחקירה נגדית, ועל-ידי כך לפסול את העדות, כדי שאי-אפשר יהיה להכניס למישפט את אימרות שמסר העד כי מיטסרה.

אולם בתי-המישפט, המודעים היטב למטרת החוק, לא הניחו לעדים להת' חמק כך. הם הרחיבו מאוד את המונח "עדות" וכמעט בכל מיקרה גרסו כי היתה לתביעה אפשרות לחקור חקירה נגדית וקיבלו את אימרותיו של העד במיטסרה.

"אמצעי פסול". כדי לעקוף מכשלה זו, ולא להיחשב כלל כעד, ניסו עדים אחרים לעמוד אילמים על דוכן-העדים. אלא כזה, חשבו, יפורש על ידי בתי-המישפט כאילו אינם עדים. מי שאינו עד, אפשר להכניס את עדותו במיטסרה לתיק בית-המישפט אך ורק אם השתכנעו בתי-המישפט שנגקטו אמצעים פסולים כדי למנוע את עדותו של העד. נראה כי לתוך סדק זה ניסתה גם הרס להב להיחמק.

מטרה, בפנטומימה המוזרה שעש' תה מעל דוכן-העדים, היתה להימנע מלהיחשב כעדה. היא היתה בטוחה שאי-אפשר יהיה להוכיח כי מישדה מנע ממנה להעיד באמצעים פסולים, ועל כן אי-אפשר יהיה להשתמש בעדותה כי מיטסרה.

אלא ששלושת השופטים — דליה דורנר, צבי טל ושלוש ברנר — לא נתנו לה לעבור בפירצה. הם הרחיבו עד מאוד את הפרוש של "אמצעי פסול", וקבעו שהשתכנעו כי מישוה יעז להרס מיקרמת כיצד לנהוג על דוכן-העדים. השתכנעו מעבר להשערה שהתנהגו' תה בבית-המישפט נובעת מאמצעי פסול, קבעו השופטים, בהרחיבם את היקף הסעיף עד לאי-גבול. למעשה קבעו כי יעוץ מישפטי שניתן לעד על-ידי עורר-דין הוא אמצעי פסול.

נראה כי מעתה סעיף 10א משוריין עד כדי כך שאין לו פירצות הנראות לעין. עד שיקום עורר-דין מחוקם, וירוא' צא פירצה חדשה, שעליה טרם חשבו השופטים.

המרורים

המושל הראשון

נחוג ♦ יום-הולדתו ה-70 של חיים (ויזוואן) הרצוג, נשיא-המדינה השישי. תחנות-בחייו של הרצוג, יליד בלפאסט, ברית צפון-אירלנד, בנו של מי וישיבת עשרות הירושלמים, לוטננט-ק' של ארץ-ישראל ואביהם של ארבעה (שלושה בנים ובת אחת): תיך אוני' בריטיט-היורקה האנגלית קיימברידג' וישיבת חברון הירושלמית, לוטננט-ק' לונל (סגן-אלוף) בצבא הבריטי של מילחמת-העולם, אלוף בצה"ל (ראש הגדה המזרחית), המושל הראשון של הגדה המערבית ב-1967, גיירי יש' ראל' לאו"ם ובחייו האזרחיים — פרשן רדיו וטלוויזיה, עורר-דין וח"כ הכנסת העשירית (מטעם המערך).

מלכת בגדייהם

נחוג ♦ בת-לאבי, יום-הולדתה ה-70 של לאה (לנקה) גוטליב, האי-שה שהפכה את פונקס + סקסי טיל) לשם-דבר עולמי באופנת בגדי-הים. גוטליב, ילידת הונגריה, בוגרת האקדמיה לאופנה בפראג הצ'כית ואם לשתי בנות, החלה את דרכה בארץ, לפני 40 שנה, במערכת בארץ-עקב (שקירבת ראשון-לציון), המשיכה בבית-מלאכה קטן בבית-טוש שכונת יפואית, שבו תפרה שמלות לילדות ומעילי-גשם והיתה תוך שנים מיספר ליצואנית מצטיינת, בעלת אימפריית בגדייהם הדרוגמיים על-ידי שחק' ניות-קולנוע (ברוק שלדס) ודרוגמניות צמרת (תמי בן-עמי) והנרכשים על-ידי מלכות (אליזבת) מלכת אנגליה, מרי גריט, מלכת דנמרק) ונשות אח"מים (מאתל קנדי עד ננסי קיסינג'ר).

נגרל נוסרדינו

נפטור ♦ בכינכו, גרמניה, מהתי-קפילב, בגיל 75, קרל גרהארד (גרפי"ו) פרובה, שחקן-קולנוע מגושם וכבר-גוף בעל מוניטין עול-מיים, שהופיע ביותר מ-100 סרטים, שבין הנודעים בהם היה סרט גיימס בונר, ונודפ'ונר. שבו מילא את תפקיד הפושע הבינלאומי תאב-הזהב, והאם פאריס בונרת, שבו גילם את הנגרל דיטריו פון-קולטיץ, שסירב למלא אחרי פקודת היטלר להצטרף את בירת צרפת באש, בהתקרב אליה צבאות בנות-הברית ב-1944. בישראל של שנות ה-60 נאסרו סרטי של פרובה להקרנה, כאשר התגלה כי היה חבר פעיל במפלגה הנאצית, אך הצגתם הותרה מחדש כאשר יהודי ונאי גילה, כי היה זה פרובה שהציל את חייו ואת חיי בני-ביתו בימי השואה.

אצבע לתיאטרון

נפטרה ♦ בקריית-אטא, בנית אחייניותיה, שבו חיתה לאחרונה, שלר' שה ימים לפני יום-הולדתה ה-85, פאני לוביץ', מראשונות הבימה העברית, שהופיעה עוד הקיץ בתיאטרון הקאמרי (בתפקיד מאירה חוספה, האם בבית ברנדה א'לבה). לוביץ', ילידת רוסיה ורווקה ניצחית (אם כי במשך שנים מיספר היתה יודיה קרובה של גיורל הבימה המנוח, אהרון מקסין), הגיעה לתיאטרון הבימה עוד בימיו הראשונים במוסקה, עת נשכרה למישרת כתבנית ומשלה הצליחה במי יחור במישהו ואת (היא ידעה להרפס רק באצבע אחת), גויסה לתיאטרון עצמו, שלו תרמה רבות, במיוחד בש'נות ה-30 וה-40. לאחריהן הובתה לע-כשול במהירות תורת-המישחק, כשעל תלמידיה נמנים עשרות, משמוליק סגל ועד מיכל בת-ארם.